

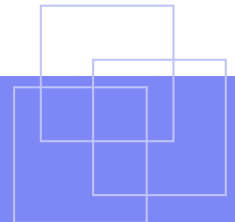
Ефективно колективно договаряне чрез мирно уреждане на колективни трудови спорове

Принципи на МОТ

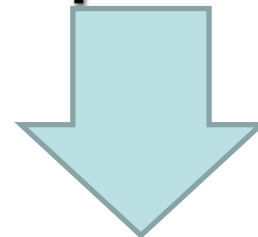
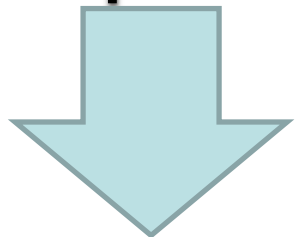
Кристина Михес

Старши експерт, социален диалог и
трудово право

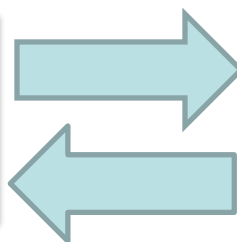
МОТ DWT/CO Будапеща

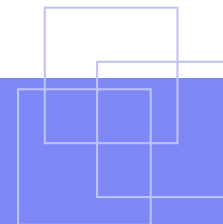
Свобода на
сдружаването
Право на организиране

Право на
колективно
договаряне

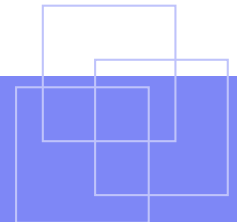

Право на стачка

Конвенция за свободата на сдружаване и закрила на правото на организиране, 1948 (No. 87)

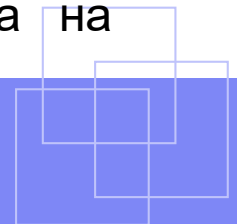
- Право на работниците и работодателите без между тях да се прави разлика за свободно създаване/присъединяване към организации с цел защита на техните икономически и социални интереси
- Право на работническите организации и работодателските организации да
  - Разработват свои устави и правила
  - Избират свои представители напълно свободно
  - Организируют своята администрация и дейности
  - Формулират свои програми (чл.3)

Правото на стачка според тълкуването на надзорните органи* на МОТ

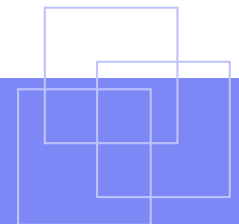
- Присъщо последствие, произтичащо от правото на организиране, заложено в Конвенция № 87 (чл.3)
- Фундаментално право на работниците и техните организации с цел защита на социални и икономически интереси
- Не е абсолютно право

* Тълкуването понастоящем се оспорва от страна на Работодателската група в МОТ

Конвенция относно правото на организиране и колективно договаряне, 1949 (No. 98)

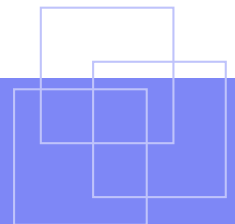
- Принцип на доброволност и автономност на страните в колективното договаряне
- Задължение на обществените власти да насърчават и лансират колективното договаряне
- Обхванати са всички работници с две изключения:
  1. Въоръжени сили и полиция;
  2. Държавни служители, заети в администрацията на държавата

Задължение за добросъвестно водене на преговори

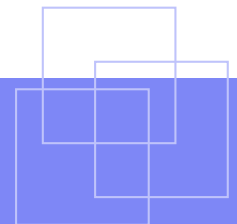
- Това предполага истински усилия на двете страни да постигнат споразумение
- Избягване на необосновани забавяния
- Забрана на нелоялни трудови практики

Това не означава задължение за сключване на споразумение

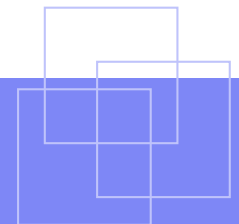
Доброволно ангажиране и автономия на страните

- Всичко подлежи на договаряне освен задължителният „Под“/Минимум!
  - Решение на нивото на водене на претговорите
  - Дневен ред на преговорите
- Ненамеса/одобрение на колективния договор
- Спазване на определени законови ограничения за водене на преговори относно заплати само в общественения сектор
- Извънредно прибегване до задължителен арбитраж в случай на неуспех на колективното договаряне

Насърчаване на колективното договаряне на практика: Конвенция за колективното договаряне, 1981(No. 154)

- Всички преговори между работодателите и/или работодателските организации, от една страна, и организациите на работниците, от друга, с цел
  - a) Определяне на условията на труд и правилата на заетост; и/или
  - b) Регулиране на отношенията между работодателите и работниците; и/или
  - c) Регулиране на отношенията между работодателите или техните организации и организациите на работниците.
- Прилага се както в обществения, така и в частния сектор
- На страните се предоставят процедури за предотвратяване и уреждане на трудови спорове, с цел насърчаване на колективното договаряне

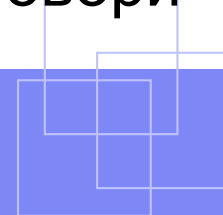

Ролята на правителството: регулаторна

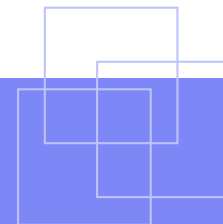
Задаване на основните правила:

- гарантиране на свободата на сдружаване и правото на организиране
- осигуряване на независимост и автономност на страните
- създаване на рамки за осъществяване на свободно и доброволно колективно договаряне
- гарантиране на ненамеса на държавната администрация
- регулиране на регистрацията, приложението и удължаването на колективните трудови договори

Ролята на правителството: подкрепяща

- Да поддържа обществени бази данни на колективните трудови договори
- Да поддържа статистика относно разпространението на КТД
- Да предоставя безплатни и експедитивни услуги за разрешаване на спорове
- Да осигурява обучение
- Да предоставя адекватна информация относно икономическото и социално положение в страната/сектора

Очаквани резултати от колективното договаряне

- Договор, който е осъществим
- Договор, който е приложим
- Договор, който запазва отношенията между страните

